

Warszawa, dn. 04 października 2012 r.

Dr Krzysztof Miszczak
Ul. Grupy AK Północ 4/24
00-713 Warszawa
Kom: 600 911 242

Autoreferat

Urodziłem się 24 lipca 1955 roku w Milanówku (Polska). Po ukończeniu Technikum Elektronicznego w 1975 roku w Żyrardowie podjąłem pracę w Telewizji Polskiej na stanowisku operatora. Naukę kontynuowałem na Wydziale Historii, a później na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Po czterech latach studiów na ww. Wydziale przygotowałem, pod kierunkiem prof. Jerzego Tomaszewskiego, pracę magisterską nt.: „*Anschluss*” Austrii i jego wpływ na politykę wewnętrzną Republiki Czechosłowacji w 1938 r. (uzyskałem absolutorium, ale jej nie obroniłem). W lipcu 1981 roku wyjechałem do Republiki Federalnej Niemiec, gdzie doskonaliłem znajomość języka niemieckiego na kursach Instytutu Goethego w Ebersbergu i w Monachium. W 1983 roku rozpocząłem studia na Uniwersytecie Ludwiga-Maximiliana w Monachium na Wydziale Filozoficznym, gdzie w 1988 roku uzyskałem tytuł magistra nauk politycznych. Temat mojej pracy magisterskiej: *Die Beziehungen zwischen der Volksrepublik China und den Verbündeten der Sowjetunion in Osteuropa. Fallbeispiel Polen (1949-1989)* (wydana w Monachium w 1988 r.). W trakcie studiów w RFN przyznano mi stypendium dla szczególnie uzdolnionych Fundacji im. K. Adenauera.

W 1988 roku rozpocząłem studia doktoranckie na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Monachijskiego (Uniwersytet Ludwiga-Maximiliana) w zakresie nauk politycznych, które w ramach naukowej wymiany międzynarodowej uzupełniłem rocznymi studiami na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Londyńskiego. Dyplom doktora nauk filozoficznych w zakresie stosunków międzynarodowych otrzymałem na Uniwersytecie Monachijskim w 1993 roku.

7

I. Zainteresowania badawcze

Po otrzymaniu stopnia doktora nauk filozoficznych w zakresie stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Monachijskim moje zainteresowania naukowe skoncentrowały się wokół czterech kierunków.

Pierwszy z nich to szeroko rozumiana polityka bezpieczeństwa międzynarodowego. W jego ramach opublikowałem liczne prace naukowe, m.in.: monografia *Europejska Polityka Bezpieczeństwa* (Łódź 2004); artykuł naukowy *Misje zagraniczne Bundeswehry* („Sprawy Międzynarodowe” 2009, nr 4); a także dwie ekspertyzy: *Öffnung der NATO nach Osten*, (wystąpienie na zamkniętym posiedzeniu Grupy Roboczej „Polityka Obronna” CDU/CSU w Dreźnie 30.06.1997, materiały wewnętrzne frakcji parlamentarnej CDU/CSU, Bonn, czerwiec 1997) oraz *KBWE/OBWE, jako organizacja bezpieczeństwa kolektywnego w Europie* (manuskrypt referatu przygotowanego na konferencję: *Europäische Sicherheitspolitik und Entwicklung der Sicherheitsorganisationen in Europa*, Maria Lach, 14.12.1998). Jako ekspert polskiej strony rządowej jestem również stałym uczestnikiem (od 23 lat) Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa. Biorę także udział w międzynarodowej Berlińskiej Konferencji Polityki Bezpieczeństwa, organizowanej przez Ministerstwo Obrony RFN. Rozwijając wyżej wymienione zainteresowanie badawcze występowałem przed frakcjami parlamentarnym w Hesji, Nadrenii-Palatynacie, Bawarii oraz w Saarze reprezentując stanowisko RP w sprawie ówczesnych konfliktów na świecie. Moje wystąpienia dotyczyły m.in. następujących tematów: „*Ostpolitik*” *Polens* (Bawaria, 1999 r.), *Polens Platz in Europa*” (Hesja, 2000 r.), *Die Außen- und Sicherheitspolitik Polens* (Nadrenia-Palatynat, 2001 r.), *Polen in der Europäischen Union* (Saara, 2001 r.).

Drugi kierunek moich zainteresowań badawczych dotyczy polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Republiki Federalnej Niemiec oraz wszystkich aspektów stosunków polsko-niemieckich. W ramach tego kierunku moich zainteresowań opublikowałem wiele prac, m.in.: artykuł naukowy *Der neuste deutsch-polnische Sicherheitsdialog* („Europäische Sicherheitspolitik“, nr 8, 1994); artykuł w opracowaniu zbiorowym *Nowy wymiar odpowiedzialności Niemiec za bezpieczeństwo w Europie w XXI wieku. Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa koalicji rządzącej SPD – Sojusz '90/Zieloni, a niemieckie interesy narodowe (1998–2002)* (Tomaszewski R., (red.) *Współpraca wojskowa Polski i Niemiec w procesie umacniania bezpieczeństwa europejskiego* (*Militärische Zusammenarbeit*

107

Deutschlands und Polens im Prozess der Stärkung der europäischen Sicherheit), Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2002); artykuł naukowy *Niemcy i Polska wobec europejskiej polityki bezpieczeństwa* („Sprawy Międzynarodowe” 2005, nr 1) oraz artykuł naukowy *Germany, Poland and European Security Policy* („The Polish Quarterly of International Affairs” 2005, nr 1). Tą problematykę dodatkowo poddawałem głębokiej analizie podczas konferencji organizowanych m.in. w: Fundacji im. Konrada Adenauera (*Ökologische Politik und Internationale Beziehungen*, Bonn/St. Augustin, Warszawa), Fundacji im. Heinricha Bölla (*Krisen in Sowjetblock nach 1950*, Kolonia, Warszawa), Fundacji im. Friedricha Eberta (Warszawa), Fundacji im. Róży Luksemburg (Berlin, Warszawa), Katolickiej Akademii Politycznej (*Internationale Kommunikation als Instrument good governance*, Hamburg i Monachium) oraz Ewangelickiej Akademii Politycznej (Hamburg i Monachium).

Trzeci kierunek obejmuje problematykę polityki zagranicznej, a w tym politykę bezpieczeństwa i obrony oraz dorobek instytucjonalny Unii Europejskiej. Opublikowałem m.in.: monografię *Traktatowe mechanizmy spójności polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej* (Szkola Główna Handlowa, Warszawa 2012); artykuły w opracowaniach zbiorowych *Reforma Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa/Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa a rozwój Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony* (J. Barcz, (red.), *Przyszły Traktat Konstytucyjny. Zagadnienia Prawno-Polityczne, Instytucjonalne i Proces Decyzyjny w UE*, Warszawa 2004) oraz *Reforma Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa* (J. Barcz, (red.), *Traktat z Lizbony. Główne reformy ustrojowe Unii Europejskiej*, Warszawa 2008); a także artykuł, wspólnie z J. Fischerem i K. Vogtem, *Atlantische Bekenntnisse in heiligen Anti-Nato-Hallen* („Frankfurter Rundschau“, 23 maja 1997).

Czwarty kierunek moich zainteresowań badawczych dotyczy szeroko pojętej problematyki Trójkąta Weimarskiego. W ramach tego kierunku moich zainteresowań opublikowałem wiele prac, m.in. artykuły: *Das „Weimarer Dreieck“ neu beleben* („Europäische Sicherheitspolitik“ 2004, nr 6); *Weimarer Dreieck a. D?* („Przegląd Środkowoeuropejski”, nr 37/2004); *Przyszłość Trójkąta Weimarskiego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej* („Przegląd Środkowoeuropejski”, nr 37/2004); *Trójkąt Weimarski (rozmowa z...)* („Nowe Sprawy Polityczne”, nr 30, zima 2004-2005); *Perspektywy współpracy Polski, Niemiec i Francji w Trójkącie Weimarskim, a polityka zagraniczna Unii*

Europejskiej („Przegląd Środkowoeuropejski” 2005, nr 39, styczeń/luty); *Trójkąt Weimarski – co dalej?* („Francuski Łącznik”, listopad/grudzień 2004) oraz artykuł w opracowaniu zbiorowym *Polityka Koherencji w Polityce Zagranicznej, Bezpieczeństwa i Obrony UE wg postanowień Traktatu z Lizbony, a rola i przyszłość Trójkąta Weimarskiego* (*Politik der Kohärenz in der Außen-, Sicherheits- und Verteidigungspolitik der EU nach den Bestimmungen des Lissaboner Vertrags und die Rolle und Zukunft des Weimarer Dreiecks; La politique de la cohérence dans la Politique étrangère, de sécurité et de défense de l’UE, selon les dispositions du Traité de Lisbonne, face au rôle et l’avenir du Triangle de Weimar*), (Standke K.-H., „Trójkąt Weimarski w Europie. Das Weimarer Dreieck in Europa. Le Triangle de Weimar en Europe”, Toruń 2009; trzy wersje językowe).

Ukoronowaniem moich zainteresowań badawczych jest praca habilitacyjna *Polityka Zagraniczna, Bezpieczeństwa i Obrony Koalicji Rządowej SPD – Sojusz '90/Zieloni w latach 1998-2005*, Warszawa 2012.

Celem rozprawy habilitacyjnej było problemowe przedstawienie głównych kierunków ewolucji polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Republiki Federalnej Niemiec za rządów koalicji SPD-Sojusz'90/Zieloni w latach 1998-2005, na tle nowego, dynamicznie zmieniającego się środowiska międzynarodowego, przy jednoczesnym uwzględnieniu istotnych wewnętrznych zmian polityki wewnętrznej państwa niemieckiego.

Zasadniczą hipotezą badawczą jest konstatacja, że polityka zagraniczna, bezpieczeństwa i obrony Niemiec uległa u schyłku rządów kanclerza H. Kohla i podczas realizowania projektu politycznego rządu partii SPD-Sojusz'90/Zieloni daleko idącej zmianie. Starałem się wykazać, że polityka zagraniczna Republiki Federalnej Niemiec osiągnęła podczas trwania rządów tych obu partii, nową dotychczas w powojennej historii tego państwa nieznaną, jakość, która w ograniczony sposób koresponduje z dotychczas deklarowaną koncepcją siły cywilnej państwa (*Zivillmacht*) w polityce zagranicznej Niemiec.

Istotnym novum było badanie przeze mnie realizowania polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Republiki Federalnej Niemiec jako integralnej i spójnej całości. Podjąłem próbę analizy przewartościowań, zmian i modyfikacji tych polityk w świetle fundamentalnej ewolucji polityki międzynarodowej przez koalicję rządową SPD-

Sojusz'90/Zieloni, przystosowując politykę zagraniczną, bezpieczeństwa i obrony Niemiec do realizacji interesów niemieckich w zmieniającej się rzeczywistości międzynarodowej.

Sformułowałem hipotezę badawczą, że koalicja rządowa SPD-Sojusz'90/Zieloni widziała skuteczniejsze realizowanie niemieckich interesów nie w ślepych kontynuowaniu nieprzydatnego modelu archiwalnego poprzednich rządów niemieckich, ale zamierzała pogodzić dwa paradoksalnie się wykluczające fundamentalne założenia polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony państwa niemieckiego. Strategicznie Niemcy weszły na drogę docelowego osiągnięcia politycznie rzeczywistego statusu wielkiego mocarstwa i jednocześnie zamierzały pozostać w ich rozumieniu aktywną demokratyczną siłą cywilną porządku międzynarodowego.

Kolejną postawioną przeze mnie hipotezą badawczą było założenie, że w każdym badanym segmencie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Niemiec w latach 1998-2005 doszło do znacznego przesunięcia ich elementów w kierunku wzmocnienia elementów „siły” państwa niemieckiego i realizowania klasycznego unilateralnego modelu jego interesu kosztem ewidentnego osłabienia elementów normatywnych siły cywilnej. Konsekwencją było rozszerzenie uczestnictwa RFN w strategii powiększania pola manewru w swojej polityce zagranicznej i zwiększenie wpływu politycznego państwa niemieckiego poprzez aktywny udział w funkcjonowaniu wielonarodowego, międzynarodowego systemu powiązań oraz ścisłej w nim współpracy.

Wnikliwemu procesowi badawczemu poddana została próba formułowania selektywnych unilateralnych mechanizmów rozszerzania wpływu Niemiec na sytuację międzynarodową w ramach głoszenia i prób operacyjnej inscenizacji tzw. drogi niemieckiej i zamysł budowy europejskiej siły przeciwstawnej (gegenüber), ale nie przeciwnej (Gegenmacht) Stanom Zjednoczonym w polityce międzynarodowej, na co nie było obiektywnych warunków. Wyczerpującej analizie została poddana realność metod i efektywnego użycia stosownych instrumentów jak również ocena szans wykonalności takiej koncepcji polityki niemieckiej. Operacyjną bazą poznawczą dla tego rodzaju manifestacji niezależności ze strony niemieckiej było tutaj korzystanie z konsekwencji wynikających z zamachów terrorystycznych na USA, wojny w Iraku, prowadzenie intensywnej dyskusji w ramach NATO i powstania głębokiej różnicy stanowisk dot. metod zwalczania terroryzmu

ponadnarodowego, tzn. w rzeczywistości również demonstrowania różnych metod realizacji własnych interesów narodowych.

Popierając się na wyżej wymienionych hipotezach badawczych, dokonałem analizy form, instrumentów i środków postępowania RFN na arenie międzynarodowej w czasookresie rządów koalicji rządowej SPD - Sojusz '90/Zieloni, zwracając szczególną uwagę na procesy daleko idącej integracji Bundeswehry w ramach NATO i rozszerzonego włączania narodowych sił zbrojnych Niemiec do operacji pokojowych, mandatowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Przeanalizowałem procesy przystosowywania niemieckich sił zbrojnych do roli nowego operacyjnego instrumentu realizacji celów polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony państwa niemieckiego.

Poddałem gruntownemu badaniu proces głębokich, strukturalnych reform niemieckich sił zbrojnych oraz użycia tego operacyjnego instrumentu realizowania polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony koalicji rządowej SPD/Sojusz'90-Zieloni do rozwiązywania konfliktów międzynarodowych w wymiarze globalnym.

Przyjęte hipotezy badawcze przedstawione w pracy habilitacyjnej zostały zrekonstruowane i odpowiednio zweryfikowane.

Do mojego dorobku naukowego należy zaliczyć również ponad 70 publikacji naukowych, które ukazały się m.in. w renomowanych czasopismach naukowych.

II. Dorobek pozostały

W ramach pozostałego dorobku naukowego opublikowałem następujące artykuły naukowe: *Niemcy wobec NATO* („Sprawy Polityczne”, 2005, nr 31, lipiec), *Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa a rozwój Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony* („Polska w Europie” 2003, nr 3), *Europejska Polityka Obronna w świetle konstytucji UE* („Nowe Sprawy Polityczne” 2004, nr 29, jesień), *Battle Groups. Grupy Bojowe – Europejskie Siły Szybkiego Reagowania* („Przegląd Środkowoeuropejski/Central European Review” 2005, nr 40, lipiec), *Wejście w życie Traktatu Konstytucyjnego a przyszłość Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Tożsamości Obronnej* („Sprawy Międzynarodowe”, nr 1/2006), *Militärliche Zusammenarbeit zwischen Deutschland und Polen* („Europäische Sicherheitspolitik“, nr 5,

1996), *Germany's Place in Twenty-first Century Europe* („Polska w Europie“ 2002, nr 42, grudzień) oraz artykuł w gazecie *Nach der Suche der Architekten der europäischen Politik* („Saarbrücker Zeitung“, 14.05.2004).

III. Aktywności dydaktyczne

Przygotowywane pod moim kierunkiem prace dyplomowe obejmowały zagadnienia z zakresu: prawa międzynarodowego, stosunków polsko-niemieckich i organizacji międzynarodowych, w tym ONZ jako globalnej organizacji rozwiązywania konfliktów. Studenci koncentrowali się w swoich pracach również na tematyce Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz stosunków między UE a Turcją. Ponadto, mieli okazję zgłębić wiedzę z zakresu cyberprzestępstwa.

Pod moim kierunkiem naukowym zostało obronionych 20 prac magisterskich w Wyższej Szkole Studiów Międzynarodowych w Łodzi oraz 8 prac magisterskich i 5 prac licencjackich w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. M.in. *Ochrona mniejszości narodowych w procesie politycznej integracji Unii Europejskiej*, *Stosunki polityczno-gospodarcze Polski z Chińską Republiką Ludową w latach 1978-2009*, *Wpływ centrów analiz typu „think tank” na formułowanie i realizację polityki zagranicznej państwa*, *Dyplomacja Stanów Zjednoczonych w stosunku do krajów Europy Środkowej i Wschodniej w latach 1919-1949*, *Współpraca Polski i Republiki Federalnej Niemiec na forum Unii Europejskiej w latach 2004-2010*.

IV. Aktywności organizacyjne

Swój dorobek naukowy, badawczy, a także doświadczenie zawodowe wykorzystuję podczas zajęć dydaktycznych, jakie prowadzę w Szkole Głównej Handlowej (od 2004 roku) z zakresu: stosunków międzynarodowych, Unii Europejskiej, polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, dyplomacji; prawa europejskiego (zajęcia na studiach stacjonarnych) oraz ze studentami na Uniwersytecie Warszawskim (od 2012 r.) z zakresu stosunków polsko-niemieckich i polityki zagranicznej RFN (zajęcia w jęz. niemieckim na studiach stacjonarnych).

W latach 1988-1992 pełniłem obowiązki kierownika programu badawczego „Deutschland in der Internationalen Beziehungen” na Uniwersytecie Ludwiga- Maximiliana w Monachium.

W latach 2003-2007 byłem szefem Instytutu Analiz i Studiów Strategicznych przy Wyższej Szkole Studiów Międzynarodowych w Łodzi.

Od 2006 do 2008 r. byłem członkiem Komisji Rekrutacyjnej w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, a w 2008 r. zostałem Sekretarzem ww. Komisji. Funkcję tę sprawuję do dzisiaj.

Jako polski przewodniczący Forum Polsko-Niemieckiego raz w roku organizuję spotkania polsko-niemieckie na szczeblu międzyrządowym i społecznym.

W grudniu 2011 zorganizowałem w Belwederze międzynarodową konferencję poświęconą współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego (polityka zagraniczna, bezpieczeństwa i obrony).

